

Сыаната
2 харчы

A black and white photograph of two men in a workshop. The man on the left, wearing a dark jacket, is leaning over a large wooden wheel and holding a tool. The man on the right, wearing a light-colored shirt and a dark jacket, is smiling and looking towards the camera. They appear to be working on a large, curved object, possibly a piece of machinery or a large wheel.

ССКП КК бэс ыйынаабы (1983 с.)
Пленумун уураахтарын—олоххо!

СИТИИЛЭР КУЛУКТЭРИГЭР

Карл Маркс аатынан Советтер Союзун Мугудайдаагы от- делениелар, политическай, экономикай уорэх ааспыт дыйлыгар марксизм- ленинизм төртүтүрүн уорэт- тер 2, комсомольскай уор- роххо 2 оркуола тэриллэн үлөлээбит. Ону таһынан Лыбытаахха, Төлей Дири- нэр, Төбүрүөгүн, Уу Орку- таахха, орто оркуола, деткомбинатка, улаастак- паары батыһаа маасабай- пропаганда оркуолалара тэриллэбиттэр. Барыта 175 киһи хабыллаах уорэх си- тийиниэхтик түмүктэм- тэ. Манна пропагандиста- рынан партиянай төрүтэ секретара Л. А. Дьяков, отделение уураааһыа Н. Д. Пермяков, сельсовет исполкомун председатели М. Д. Кроникова, оркуо- ла завууа Е. А. Слепцова үлэниилэр. Партиянай тө- рүтэ эдэр пропагандиста- ры цитиэ утуунаахтык үлэнир. Кэиники сыллар- га В. К. Еремеева, Н. С. Захаров, А. С. Пермякова курдук политическай, эко- номическай билиилэри тар- паттыга кыһамнылаахтык үлэнир пропагандистар үү- нэн тарыстылар.

Ол эрээри маасабай-по- литическай үлэни тэрийи- гэ билигин да бочумнаах итэрдэстэр бааллар. Ол ту- хунан ССКП КК бэс ыйы- наабы (1983 с.) Пле- нумун түмүктэрин дүү- лэһингэ аанамыт партия- най мунньахха коммуни- тар кыһык кэпсэттилэр.

С. НИКОЛАЕВ.

Биргээдэнэн бэдэрээккэ—киэн суолу!

БҮТЭНИКТЭЭХ ТҮМҮККЭ ИНТЭРИЭС

Былыл ССКП КК уонна ССРС Министрдарын Со- ветин таа хаһаайыстыбаты- гар техниканы туһанымы- ыа, техническай хаачы- ыаһы, өрөмүөннээһини уонна харайыһын төрдүт- тэн тунсарыга ылыммыт саага дьаһаллара оройуон- наабы «Сельхозтехника» холбоһук коллективтар эби соруктары сүктэрэр. Бу сүктээн политическай уонна экономикай суол- талаах дьаһаллары олоххо киллэрингэ хас бирдин киһи үрдүк эппиэттэ- ээһтик сыһааннаһахтаах.

Билигин үлэни тэрийи- гэ саага, прогрессивнай ылаама быһытынан кол- лективнай бэдэрээккэ ки- нрин оройуонга, ол иһигэр биһиги холбоһуктутар, кэчигик таранна. Бу ы- мааы холбоһукка, саралаа- ыыи быһымынан, киһи өрөмүөнүүр мастерскойга олохтоотубут. Баар уеу- луобуйаа көрүүлэринэн дьоруу, 5-тин кийилээх түүт биригээдэ үлэнир. Биригээдэр үдэ көрү- нэрин (деталлары чөлүтөр

УТАЛЫТЫЛЫБАТ ДЬАҤАЛЛАРЫ ЫЛЫАХХА

ССКП райкомун бюротун уонна райсовет исполкомун холбоһуктаах мунньахтары- гар оройуон совхозтарыгар ыйырайы тыһынаах ит- тингэ уонна кыстыкка кил- лэрингэ бэлэмнээһингэ та- баарылыбыт тулуйуллубат итэрдэстэр тустарынан бол- сургоос дүүллэһиниһэ. Сыл саралаһаарыттан совхозтарга 509 ыйырай кэһиһүнэн өлө. Ордук эл- бөх сүтүк Одьулун, Ха- йахыт, Боатого, Чанар, Сылан, Болугур отделение- ларыгар таһаарылыһа. Төрүөх кэһиһүнэн охтүүтэ сүрүннөөн тустаах үлэ- ниттэр көрүүнү-исенини көлөннүтүртүтэн, ороһу ыйырайы аһааһы техно- логияны тутуһааһыттан, отделениелар управ- ляюуаа, биригээдэр- дэр тэрээһин үлэни туп- сарбатахтарыттан, зоовете- ринарайы специалистар эм- тир-сэрэтэр үлэни сөп- төөхтүк тэрийбэтхэтиртэн таһаарылыбыттар.

Билигин кийириэхтээх ыйырайыттан билигин 245 төбө үбүс уонна 19 төбө төрдүс суортамматтар. Са- га төрүөх туруга итинник мөлөһүн үрдүнэн кыстык- ка бэлэмнээһингэ улахан көтүүтүлэр таһаарылы- быттар. Ол курдук, бороос- ку кыстыахтаах 23 хөгө- нүтүн 9-на эр бэлэм буол- бут. Сылан Улахан Күөлү- гэр, Түөйэ, Арылаахха, Ха- хыт, Хонтободо, Муту- дай Төбүрүөгүгэр, Болугур «Ты- ыһыһаах» хотонугар кыстыахтаах улахан кээһиһээх өрөмүөн үлэ- ниттэр сирэ суох быһаарды- ынылар. Бары совхоз- тарга общественнай суоһу кыстыгар кийири рабочай быһааа бүтэһиэхтэик, бирдин отделениеларынан чуокайдаан, оһоһуллуба- ырын түмүгэр үгүс сир- дэргэ борооску көрөөччүлэр билигин булудла илктэр. Эби аһааһыкка туттүл- луохтаах оборудоһуулар миэстэтигэр туруоруллуба- тахтар. Комбикорм саһаа- ыа арыах.

Холбоһуктаах мунньах атырдыа ыйын 25 күнү- гэр диэри кыстык хотон- нор өрөмүөннэрин ситэрэн, бастайаанай көрөөччүлэри булан борооскуну барыты кыстык хотонго киллэрэ- лэригэр, бастаа күннэр- тэн суоһуну эби аһааһы- ынан хаачыһалларыгар совхозтар директордарын эбэһинээстэтэ. Бары отде- лениеларга тыһы ыйырай- дэри арааран көрүү тэ- рилиэхтээх. Хас совхоз ахсын 40-50 орус бороос- куну талан интенсивнэй- дик уотуллуохтаах. Ор- дук мөлөх туруктаах уон- на ороһу борооскулары бирдиннээһин ылаарга дуо- габардаан иттерин тэ- рилиэхтээх.

Партиянай комитеттар совхозтар директордарыт- тан, кылаабынай специа- листарыттан уонна отделе-

Учууталлар атырдыа ыйынаабы сүбэ мунньахтарын көрсө

БАСТАКЫ ТҮҮМЭХ ТҮМҮКТЭРЭ

Оройуон оркуолалары- сардылар. Аттестация оройуонна педагогическай үлэ бас- тыһаах түһүмэҕэ түмүк- тэниб. Ити кэмгэ 290 учуутал аттестацияны бардылар. Кийилэртэн 83,7 бырыһыанаара идэ- лэригэр сөптөөхтөрө бы- гическай аарыһылар, араас таһаарылыһа, 99 учуутал хайабылыта түһэрилинн- лэр. Т. К. Далбаева, М. П. Макаровка, В. Г. Слепцова, Е. Д. Мака- ровка «Старшай учуутал» аста итэрилиннэ.

Аттестация педагогичес- кай кадрдар хаачысты- баннай састааптарынан туп- сарыһа, улахан кык кө- мөлөстө. Бизе сылта 24 учуутал кэтөхтөн үрдүк уорэи бүтэрдилэр. Ви- лигин 32 киһи салгыы үөрэнэ сылдьаллар. Ангар- дас 1982-1983 уорэх ды- ылыгар 82 киһи республи- катаагы курстарга би- тилилэрин. Үрдэтилер, араас (семинардарынан 285 учуутал хабылыһа.

Оркуолаларга методи- ческай үлэ биллэрдик сархэхсийдэ. Кэиники үс сылта оройуон оркуола- лара, «Уөрэтигэ уонна иттигэ үөрөнөөччилэргэ биридиннээһин сыһаан» дизи бир теманы ылан үлөлэстилэр. Ити хайыс- ханан Мугудай, Дириг уонна Чуралчы орто, ин- тернат-оскуола, Одьулун уонна Болтоно оркуола- лара балачча ситиһи- лээхтик үлэлэбиттэри биригээһини наада. 14 оройуоннаагы, 97 оркуола- лардаагы методическай холбоһуктарга бары учуу- таллар хабылыһылар. Ол курдук методичес- кай үлэни тэрийиһэ учууталлар П. П. Заха- рова, Т. С. Евграфова, А. С. Абрамова, А. И. Ва- шнева, А. Д. Чечебутова үлэлэрин биллэрдик туп-

Бизе сылта 581 киһи педагогическай аарыһа кытыннылар. Онтон 361 үлэ республикаага ы- тыллан 188-на хайабы- лы ыла. Учууталлар Е. А. Слепцова, В. Г. Око- нешников, А. А. Архи- пов, О. И. Постникова, П. Г. Старостин, Г. А. Ев- сеева, У. М. Романова республикатаагы педаго- гическай аарыһыларга сыл ахсын кытыннылар.

Оройуон оркуолалара уөрэтин кабинетнай сис- тематтар толору кийи- дилэр. 86 кабинеттарга кийинтэн салаллар пул- тар баар буллулар.

1984 сылтан учууталла- ры аттестациялааһын ик- кис бизе сылтаах түһү- мэҕэ саралаһа. Бу сүб- кэн суолталаах дьаһал оссө үрдүк кэбүүстээх- тик барытын хаачыс- ыһыга норуот уорэи- ритин үлэһиттарын ит- нигэр эппиэттээх сору- тар тураллар.

Л. ЕГОРОВА, оройуоннаагы методи- ческай кабинет сөбүдээһиһэ.

Коми АССР. Сирдэскэ аналлаах культуралар хомуурдарын «Межадбрыкай» совхозтан коммунист В. Раевскай суоһу аһааһытын софотуопкалыыр зве- нота ыттар. С. Губскай фотота. (ССТА Фотохрониката).

А. ЗАХАРОВ, «Сельхозтехника» холбоһук экономиһа.

ЧУРАПЧЫ

ЭДЭР СААНА

ТӨҮҮ КҮҮС

Оройуон атын хаһаайыстыбаларыгар курдук, «Чурапчы» совхоза производство сүрүн салааларыгар комсомолецтар уонна ыччаттар төһүү күүһүнэн буолаллар. Ол курдук, комсомольскай тэриэстэ учуоттар турар 212 ЫБСЛКС чилиинтэн 20-тан тахса бырыһыаннара быһаччы уйгуну оҥороочуларынан — манньыксыттарынан, ыччат сүөһүнү көрөөччүлэринэн, трактористарынан, шофердарынан, о. д. а. — үлэһиттэр. Эдэр рабочайдартан бүтүн совхоз кизин туттар ыччаттара үүнэн тахсыталаһыллар. Эдэр манньыксыт Яков Филиппов (Арыылаах отделениетыттан) «Үрүн үлэ гвардеецтара» республикатаагы хамсаанынча балаача ситиһилээхтик кытта иһэр. Сылаантан «Чолбон» ферма старшайа Ефросинья Макарова коллективтар эрэ буолбакка, отделениеда таһаарылаах үлэтинэн эдэрдэргэ үтүө холобуру көрдөрөр. Оттон совхоз чемпионнара шофер Афанасий Сивцев, ыччат сүөһүнү төлөһүтэччи Николай Демьянов, булчут Григорий Куличкин, уо. д. а. ааттара оройуонна тийэс буолаллар.

Быйыл сайын совхоз комсомолецтара уонна ыччаттара ССКП КК бэс ыйынаагы (1983 с.) Пленумун уураахтарынан ерө күүрдүүлэн, ходоһа быһаанан комсууга, маччираттан өлгөм үүтү ылымга, сүөһүнү сайынны төлөһүтүүтэ, о. д. а. үлэлэргэ сагалыы күүһүнэн ылсаннар эппиэттээх хампаанья үөһүтү сымдааллар. Хайа баҕарар отделениеда социалистическай куоталаһыы көрө намыраабат. Совхоз 7 комсомольскай-ыччат манньык фермаларыттан билигин тургутунан «Эрчим» (Арыылаах) ордуку үчүтэй көрдөрүүлээх. Сылаан отделениеда Вера Биргиздэтин «Саһарда» уонна «Кэнчээр» фермалара даһаны куһағана суох түмүктөрдөөхтөр.

Комсомольскай комитет улахан болломтотун оттуур эвенолар тэрээһиннэригэр уурбута. Барыта 10 комсомольскай-ыччат эвенолаахпыт. Олор бары биһи эбэһээстэлиһи ылымнан үлэһиттэр. Ол иһинтэн комсомолец Дмитрий Трофимов (Сылаан, Улахан Күөл) көлө-илин эвенога оройуонна бастакынан сезоннаагы быһаанын толорбута. Бу коллектив 375 тонна кэбиһилэнэн биһи отчуттар тиксэринэн 31-дун тонналаах. Ити оройуонка иккис үчүтэй көрдөрүү. Иван Сивцев салайар илиинэн оттуур эвенога (Сылаан) эмиз оройуоннаагы куоталаһыыга биһи бастыһына, ааттаммыта. Килэикиттэн Н. Н. Миронов начальниктаах, үлэ уонна сыһыалан лааҕыра даһаны инники күөһүгэ иһэр.

ССКП КК бэс ыйынаагы (1983 с.) Пленумун уураахтарын пропагандалыыр сыалынан комсомол «Айан» уонна «Арҕас» дин агитбригадалары тэрийэн үлэлэттэ. Олоруна барыта 42 сиргэ тыһыынча чаттан тахса киһи хабылына.

Мантан күһүн комсомолецтар уонна ыччаттар коммун үлэлэрин ситиһилээхтик түмүктээһиннэ, общестаянай сүөһү кыстыгын тэрийингэ, политическай уонна экономическай үөрөх саҥа дымлытар бөлөмнүннэ, о. д. а. сүрүн болломторун туһаайлаахтара.

М. МАКАРОВА,
совхоз комсомун секретара.

КОМСОМОЛЬСКОЙ ПУТЕВНАН ТАХСАН

Быйыл Е. И. Курашов атынан Чурапчы орто оскуолатын 14 выпускниктара комсомольскай путевианан Сылаан отделениетын Улахан Күөл биригээдэтигэр сүөһү килэикиттэр үлэһит тахсытаттар.

Эдэрдэр үлэлэрин куһағана суох садалаатылар. Ордуку манньыксыттар үлэлэргэ киһини үөрдөр. Кинилэртөн Зинаида Красильникова, Марианна Решетникова уонна Елена Чигинарова хабыл-үйө опыттаах манньыксыттартан хаалсыбат ситиһилэри көрдөрөллөр. Дьүөгэһилэр от ыйыгар аһахтарын ахсыттан ортоһунан 101-дун — 122-тин кг үүтү ыттылар.

Снимокка: Чурапчы орто оскуолатын быйыл бүтүрбүт манньыксыт Мариса Карина.

Итэбэли толорорго Дьулуһаллар

Сылаан Бөрөтигэр орто оскуолатын бүтүрбүт ыччаттар кэлэн үлэһит буолуохтарыттан ыла биригээдэ үлэ-хамнаһа, олоҕо-дьаһаҕа биллэрдик сэрэхсийдэ. Онуоха Чурапчы орто оскуолатын выпускниктарын оруоллара кырата суох.

Үтүө үгэһи салдаан быйыл Чурапчыттан Николай Дружанин уонна Георгий Дьячковский комсомольскай путевианан фермага үлэһит тахсыттар.

— Урукку өтгүгэр ынах ыабатах киһи ман-

най утаа тарбахтарым улаханнан сылайар эттэр. Билигин аҕа табааҕыстарым сүбэлэринэн, комсомолунан үөрөһүнмэ днэххэ сөл. 10 ынагы тутан үлэһит сымдааһын Георгий — манньыксыт комсомолчон. Сотору киниэхэ эмиз ынахтар, сыйыарыахтара. Быйыл оҥорууга быһаччы кытан оскуолаһыт, совхоз биһиригэр итэрэлэрин төлөрөн дьулуһан үлэһит, — дин кини Николай.

А. ЧЕПалов

БЭТТИЭМЭЛЭЭХ ОБОЛОРУН ОТТОРО

Кытаанах орто оскуолатын үлэ уонна сыһыалан лааҕыра киники сылларга оройуоннаагы социалистическай куоталаһыыга куһағана суох түмүктэри ситиһэр. Бу коллектив педагогическай үлэ ветерана Николай Николаевич Миронов хаһыс да сыһын салайар.

Лааҕыр сүрүн үлэстэ — от хомуура. Быйыл ходоһа бэс ыйын 27 күнүгэр киирэн, Бэттиэмэлээх дин алаастан охсууну садалаабытара. Былааннара 300 тонна этэ. Ону 50 тоннанан аһарга эбэһээстэлиһи ылыммытара. Оттуур сирдэрэ үксэ алаас, онон уута наһаата суох. Арай Амыдай үрөбэ уулаах. Оннук сирдэри илиинэн охсолор. Билигин Мааллаа кэбиһэн бүтүрдүлөр. Аны Намыраа эңэрэ алаастарга көһөллөр. Ону тэнэ бүтэй тутуугунан дьарыктылаахтартар.

Бэттиэмэлээххэ совхоз үөрөнчөһилэргэ анаан капиталнай базаны тэрийэн ситэрэн эрэр. Онон

үлэһиттэ, сыһыанарга усулуобуйа баар буолла днэххэ сөл.

Биллэн турар, үлэ даһаны, сыһыалан даһаны режым быһыытынан тэриллэллэр. Сарсыарда 7 часка туран Якутскай даары педучилищэ үөрөнчөһит Иван Игнатиев көрүүтүнэн истинтинэн эрээрдэ оҥороллор. Үлэ 8 час 30 мүн. садаланар. Күнүс иккитэ омурданыылар, кизгэ икки часка кэринэ сыһыалан баран, 10 часка утуйаллар.

Хаһыат, сурунаал, кинигэ эһин кэлэ турар. Оттон күрэхтэһин, ооннуу, араас көрүнэр чаһын ыллахха, сыһыаланнаҕа, эдэргэ дымлы, оройо аһаҕас.

Бу 25 үөрөнчөһилээх лааҕыр бөйгөтэ кизин туттар отчуттардаах, активистардаах. Оннуктарынан Илья Владимиров, Коля Павлов, Коля Степанов, Петя Попов уо. д. а. буолаллар.

Н. МАКАРОВА.

БЭРИЛЛИБИТ ТЫЛ БИГЭ

Арыылаах отделение-тыттан «Эрчим» ферма бүтүрбүт Елена Иванова манньыксытынан, Марфа Коженкина учуотчугунан оройуонна аһаҕыс таһааран үлэһит. Сайынны түөрт ыйга хаас ынах ахсыттан 1000-лун кг үрүн илгэни ылар соруугу туруоруммута.

Коллектив хаһыс да ылым чемпион манньыксыт, «Восход Знания» орден кавалера М. И. Иванов салайар. Наставниктэ бөйгөтүн үлэстэ дьулуура эдэрдэри күнүстэ көрүүтү. Опыттаах манньыксыт маччират ааспыт икки ыйыгар ынаҕын ахсыттан 1026-лун кг үүтү ыан оройуонна куоталаһыы инники куөһүгэр иһэр. Хаһыс да сыһын ЫБСЛКС обкомун тэрийинитинэн ытыллар республикатаагы «Үрүн үлэ гвардеецтара» хамсаанынча быйыл оройуонтан түөрт ыччат кыттарыттан биһирдэстэ — Яков Филиппов, Комсомолскай сөгтэ ый түмүгүнэн фуражнай ынаҕын ахсыттан 1167-лун кг, ол иһингэр сайынны икки ыйга 634-түү кг үүтү ыта.

Фермага сыл ахсын ыччат үлэһит кэлиттэ үгэска кубулуйда. Ол

Кытаанах орто оскуолатын быһырыыны бүтүрбүт Елена Иванова манньыксытынан, Марфа Коженкина учуотчугунан ситиһилээхтик үлэһиттэр. Фермага бөстүүгунан Юрий Филиппов аһаҕыс таһааран үлэһит. Сайынны түөрт ыйга хаас ынах ахсыттан 1000-лун кг үрүн илгэни ылар соруугу туруоруммута.

«Эрчимнэр» ыаллыы Уус-Алдан оройуонун Георгий Егоров аатынан совхоз Тандатаагы отделение «Мечта» комсомольскай-ыччат коллектив кытта сирэй куоталаһаллар. Ол ыччаттар саҕаттан-саҕа киириилэргэ дьулуһууларын үөскэтэр. Аһаҕас от ыйыгар ферма үрдүнэн ынах ахсыттан 295-тин кг үүт ыанна. Оттон ити көрдөрүү сайынны икки ыйга 564 кг таһааран эбэһээстэлиһи 14 бырыһыан кучарылыһа. Билигин күнүгэ валовойунан тоннага ордуку үүт ыанар. Сайылык үлэһиттэрэ ыам быһыгар оттоһун кытталлар.

Е. БОРИСОВ.
Снимокка: манньыксыт Любовь Иванова (хаһыс) ыабыт үүтүн учуотчугу Сретлана Борисовара туттарар.

П. Окопешников фотота.

ЧУЛУУ БУЛУТ— ХОҢУУН ОТУЧУТ

Григорий Куличкин үлэһиттэ совхоз илгэһит булчутунан буолла. Барыта-бары дьон, дьулуурдаахтар кизгэ сонордубт мунулар илгэһит баһылаан, аһаҕас бөһөһүлэрдээх ылаҕа 2421 солк. күндү түөллөбү бултаан тус-тас быһаан 1862 бырыһыан толорон совхоз чампион булчут аатын ылбыта. Пянтлетка сүрүн сылы бастакы кварталыгар кизин былаа. Күн-дьыл туран биһиригэр икки аһаҕас бүктэн ордуку толорон өссө ордуку үрдүк көрдөрүүнү ситистэ.

Эдэр булчут ханнык аһаҕыс үлэстэ туруоруллар. соруудаһын барытын кимигэр толорон тэ-

йэччи. Онон Түөһү биригээдэтин биһи баар суох илингэ батталар рабочайынан биллибэтэ.

Быйылгы өлгөм үүнүүлөх сайынны илиинэн оттуур эвеноу салайарга итэһэйбиттэрин ылымнан Григорий эмиз таһаарылаахтык үлэһит. Дьуус таах быһаан 1862 бырыһыан толорон совхоз чампион булчут аатын ылбыта. Пянтлетка сүрүн сылы бастакы кварталыгар кизин былаа. Күн-дьыл туран биһиригэр икки аһаҕас бүктэн ордуку толорон өссө ордуку үрдүк көрдөрүүнү ситистэ.

П. ДЯЧКОВСКАЯ.

Комментатор колонкалар

САРСАНГА АГРЕССИЯТА

Расистский САР Народ-булутуон барарар. Анго-ний Анголан утары са-на агрессияны төлө тар-та. Намибияны кытта кырынысса чугаһына-бы ангольской куоратта-ры артиллериянан кур-гуемнээх ытылааһы-уонна анианиян саба түһүү кэнниттэн содуруу «африканский тактиче-ский» бөлөхтөр Ангола Квандо, Кубанго, Моши-ко уонна Кулене провин-циаларын территорияла-рыгар киирэн кириини саралаатылар. «АНР со-дуруу өттүгэр расистский сарилары тобуорутуу уонна олору дойду терри-ториятыгар киллэрин, — диир ыйыттар Ангол агентство иһиниэрини-гар, — содуруу-африк а-н-ский воениция тутулуга суох Африканы утары уочараттаах ороспуйдаа-һынан буолар». Саба түһүүнү бөлөххө киллэ-рэн Претория атырдыах ыйын 2-9 күннэригэр Канга-м-ба аныгар АНР боско-лоңуулаах армиятынан самнарылаах охсууну ылбыт Анголан утары контрреволюционнай Уни-та бөлөх баандаларыгар көмөһү өгөрөр.

Претория Анголада уо-чараттаах саба түһүүтэ уонна Унига террориста-рын бүтүннээх урус-халлаһыттан быһаа-һытга холонуулар На-мибияда кытаахтаһан хааларга туһуламмыт «партиз» режимин поли-тикаһы быстыспат сор-сотуона буолалларын ар-даны бэчээт кистээбэт. Унига ороспуйдарын бөлөһөрүнөн расистар Анголаттан кини собу-рууну оройуоннарын быдыаһы ылыы уонна онно КРУ хамнастаах агена Ж. Савимби салал-татынан неокOLONиалист-ский буфернай «государ-ствонна» төрийи былаан-нарын өгөрөллөр. Ол территориятын САР На-мибияда тутулуга суох буолууну уталыппакка СВАПО патриоттарын хааччылар иһин охсуһар утары даһаны, ону тэнэ АНР-тын уонна бу регион атын дойдуларын про-грессивнай режимнэрин утары даһаны сөбүлэни-лөөх бастайааннай про-во-кациялар плацдармга ку-

булутуон барарар. Анго-ла содуруу өттүгэр би-линни саба түһүү Пре-тория Народнай Мозам-биги утары тохтоло суох провокациялар, Зимба-веда диверсиялар, Лесото премьер-министрин өлө-рөгө сорунуу—итилэр бары биер ороспуйдаа-һын политикаһын илэ-бистэрэ. Ити политика Африкада американский империализм жандармын орудуун оонһуур САР сабыдыала тарзаныгы-гар туһуланар.

САР Анголан утары сина буруйу оноруутун АХШ администрациятын представителлэрэ сэм-лэбөт эрэ буолбакка, тө-төрүтүн расистары орос-пуйдааһытга көрүүтү, иһинилэр дыйыһыларын биһирээр кэккэ сайба-лыһыһыларын өгөрбүт-тэ баһа, НАТО дойдула-рыттан САР воениция-тыгар аһаан срийи сэмэ кэлиттэ салданар. Эква-тор хоту өттүгэр Чад республикатыгар курдук, американский диплома-тия Африка содуруу өт-түгэр норуоттар икки ар-дыларынаагы тыһаһын бастайааннай кордүтүни-үөскэтэргэ дуулуһар.

Вашингтон даһаны, Претория даһаны субкон-тинент проблемаларын өйкөтөөх сүрүннээһин-гэ букатын даһаны кы-һалдыбатарын САР Ан-голан утары билигини агрессията ХНТ Гене-ральнай секретара Перс-еде Куэлыр АНР-гар, На-мибияда уонна САР-ба ылдыһтыаһына сарала-һынан аһай эрэ иһиннэ төлө тардыһылыта эмнэ туоһулуур. ХНТ быһаа-рылытыннан Генеральнай секретарь эйэлээх усулуо-буйда Намибияда туту-луга суох буолууну түр-төнник хааччылыта кө-мөлөөһү САР-гар барар. «Ити эйэлээх миссия аһай иһиннэ уочараттаах сөбүлэнилээх кирсэни төлө гардан, — диир ыйар «Жорнал ди Ангола», — Претория режимэ аһа дойду общественной мн-е-ниетын эмнэ аахсыбат буолуунан өттөйөр».

С. КУЛИК.
ССТА ырытааччыта.

ДЫИЭ ХАҢААЙКАЛАРЫГАР СҮБЭЛЭР

Биер улахан лаампа-хас да кыра лаампатаа-һар ордук сырдаттар. Биер 100 ваттаах лаампа түөрт 25-тин ваттаах лаампа-тааһар билгараа төгүл ордук сырдыгы биэрэр.

Дермантиннаан бүрүл-дүбүт аһын ханһык да бороһуога, мылаата суох аһардас сыһаас уунан сууһар ордуу.

Баанка сиидэлэммит кө-бүлгэ 2 остолобуой нүос-ка уксууһу кутан булку-йулар. (1 литр ууга 50 грамм хлордаах испиэс-кэ).

Олус киртийбит өстүө-күлүнн хлордаах испиэс-кэ суурадаһыһынан суу-

йулар. (1 литр ууга 50 грамм хлордаах испиэс-кэ).

Халһыт саһаасканы кыһа массыһа оһууо-дунан сотори көһөрдөххө

сарсаһарда симһылар, оч-чөбө дөбөннүк ырааста-һар.

Сырдык полированной остуолга чэрэниһэн то-дон көбистигит. Олус ыс-саабка эрэ, ол чэрэни-лэни бастаан оботторон ыһаахха наада, орду-тун көһөрү харандааһы со-тор эрэһиниһэн аһаан ыраастаһар. Эрэһиннэ полировканы буортулаа-бат.

Волгоградская уобалаа. Серафимовичка уобалаа колхозтарын уонна сов-хозтарын физкультурнаа коллективтарын спарта-киадаларын финальнай күрөхтөһинилэрэ ыты-лыһыһылар. ГТО много-борьетыгар, футболга, волейболга, остуол тенни-сигэр, гира спордулар, саахымакка тыа сирдэ-рин 100-төн таһаа спорт-сменнара кытыннылар. Көрөөччүлэр улахан сө-һөрүннэриин механиз-тордар техникескэй эста-феталара ылла.

Снимоктарга: спарта-киада аһыллыгыгар; аһаа оһоһуулаах авто-дромга тыа сирин меха-низатордара күрөхтөһөл.

Редактор А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

Таһыһыар көргөһөм, иһэбит, эбэбит, үлө ве-терана

СИВЦЕВА Мария Алексеевна үһүн ыарахан ыларыттан өлбүтүн, диригини курутуһан туран, бары билэр дьонулар иһи-тиннээбэбит.

Көргөһө, оһолро, сириннэрэ, аймахтара.

Спорт Спорт Спорт Спорт

СПАРТАКИАДА ХАПСЫҢҢЫЛАРА

Билигин общественной корреспондент Д. Элер-стов соторутаагыта ССРС норуоттарын УН спар-такиадаларыгар сылдыһыт ССРС үтүөлөөх тренери Д. П. Коркин көрсөн онно көңүл туеууга күрөх-төһин туһунан ыйыталааста. Онуоха Дмитрий Пе-трович маһык көпсөөтө.

— Күрөхтөһини куус-тээх састааптаах буолла. Ордук эдэрлэр табыллан туһунулар. Холобура, Т. Дзгоев, П. Наньев, А. Ха-дарцев, М. Абушев, Р. Караев, О. Эфендиев, В. Будаев уо. д. а. Сорох опытаах маастардар та-быллыбатылар. Ол кур-дук, Европа чемпионаты-гар кыттыһыт Т. Маме-дон (52 кг) икки, М. Ха-рачура түөрт эргиргэ тустан туораатылар. Олимпиада чемпионнара С. Оганисян уонна И. Ма-те төрдүс эрэ миесталэ-ниһар.

Кэһка сана ааттар кө-һүнүлэр. Ол—А. Доржу, Н. Айвазян, А. Асатрян, С. Ешатиан, Д. Калинин уо. д. а. Доржу—Тува ыч-чата, 25 саастаах, улахан түһүлгээ былырыһын-ныттан билиһинэ. Ыйыл-сбор көмүгэр С. Корин-лаевы, билигин В. Гого-левныт хотуталааһыта. Көбүрөгэ бөрт көхтөөх-түк, тэтимнээхтик тустар, аһахха киириини дэгит-тэр өгөрөр, уһуоһууан үрдүк ыһан баран, ыйаа-һыһын улаханньык түһ-риммэт. Кини илиитигэр куустээх. Ол эрэри өмүк бөбөстөрүн утары сөччө табыллан тустубат эбит.

Спартакиада түмүгүнэн сүүмэрдэммит хамаанда-да Э. Мусоян, Р. Новру-зов, А. Саркисян, В. Фе-доренко, А. Фадзаев, В. Крейдич, А. Паламарев, үс иһи-һини Хадарцевтар киирдилэр.

Билигиттэн төһө кини кыттыһытын хаһыаттар суруйан тураллар.

Билигин А. Дюдоревтан эбэри күүппүһүт. Үс-фигэр киирэн сөптөөбү-

голевка биллэрдик ба-һыйтарда. П. Вурцезныт аһа дой-дуга биллэр поляк С. Ма-рианга 2:5 хотторон ис-тэһинэ көбүөртэн уһу-лулар. Онтон олимпий-скэй чемпион В. Юмин-на киирэн баллынан хоттордо.

Бөрт ураты суоллаах-тык-иһтээхтик М. Ного-винцын туһунна. Кини бө-лөһөр 9 кини баара, он-тон иккис буолла. Утары, даһааччылар күүстээх-тэр—В. Юмин, М. Ску-бач, ССРС эдэрдөргө чемпионна И. Тарадай, дойду уолаттарга чемпи-она А. Ахильгов, уолат-тарга аһа дойду чемпиона С. Любов уо. д. а. Ногови-цын утарылаһааччыта кииринитигэр утары аһ-бастаан (контрдаан) тус-тар. Оһон уолбутун кытта оннооһор Юмин аһыллан тустубата, бириэмэ бү-түүтүгэр эрэ баллы мүч-чү харбатта. Ону даһаны киниһэ кини буолан.

Р. Цыпандин былы-рыһын Союзка алтыс буол-бута. Ыйыл Тбилисигэ бөркэ тустан сборога ыңы-рыллыһыта. Кинини эмнэ үс бастагы миестэбэ киирээр кыһаһааһынан аарыллыһыта. Кини кү-рөхтөһингэ бөлэмэ табыл-лыбатаһа, тактическэй алдаһары өгөртөбүтэ тааһа; иккитэ эрэ тус-тан хаалла.

М. Каженкин үстэ ту-һунна. Дьонуттан биер-дестэрэ С. Белоглазов, иккитэ международнай кылаастаах маастардар. Кини опыта суоһа тэптэ.

В. Яковлев олус күүс-тээхтэртэ түбөһөн эмнэ туораан хаалла.

П. Христофоров, эдэр-дүргэ аһа дойду чемпи-онатыгар бөлэмнээр сборо-та сылдыһар буолан, кү-рөхтөһингэ киирбэтэ.

Билигинэригэр сүү-мэрдэммит хамаандада В. Гоголев, И. Аллитон бааллар. Р. Цыпандин чутас сорус сылдыһыта. А. Дюдорев, И. Зырянов, Г. Христофоров, В. Яков-лев уонна П. Христофо-ров сүүмэрдэммит ха-маандада киирэр көрдө-буллэри эмнэ толортоо-буттара. Ол эрэри били-гин соһотох В. Гоголев эрэ дойду кылааһынай хамаандатын састаабыгар хаалла. Г. Христофоров, Зырянов уонна Дюдорев көрдөрүүлэрэ мөлтөөтө, улаханньык өрө таһсар көмүһүн аастылар.

И. Аллитон былырыһын-быһыл бөркэ тустуталаа-һыта. Тренердэр киниһэ бөлөмтөлөрүн уурбута-ра. Ону баара кэлин итэ-һэли толорбокко састаап-тан таһаардылар.

Р. Цыпандин тустуон сөп этэ. Кини ыйааһына 53 кг-га улаһана, оттон 57-кэ итэһэһэ аһахтыһар. Билигин ити иккис ыйаа-һыһыгар киирсэн салгыы тустар кыахтаах.

В. Яковлев билигин эдэрдөргө сүүмэрдэммит хамаандада баар. Тустар стилиһэн хайдарнар: ки-мнэһиннээх, көхтөөх.

П. Христофоров уолат-тарга эмнэ сүрүн ха-маандада сылдыһар. Кини быһыллыттан П. Пи-нитин эрчийэн ээр. Олимпиада—88 дикки кө-рөллөр.

Билигин тустуук техни-ческэй, физическэй бө-лөһмөннөһтэ кини такти-ческэй бөлэмнэ кытта дүһөрэлэһиһтээх. Атын-нык эттэххэ, билигин бө-бөстөрбүт тустуу тактика-тыгар ураты бөлөмтөнү ууруохтаахтар. Иккити-һэн, өй-санаа, сир-майгы өттүнэн спортсмен үүнэ туруохтаах. Бу маастарыс-тыба быстыспат сорҕото.

БИНИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтавай индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРЫТ: редактор — 21-395, отделлар — 21-495, уопсай 21-505.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ типография.

«Сага олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.